

Severním Rokycanskem a Zbirožskem

Start a cíl:
Chrást (ŽS) – Kařez (ZŠ)
Délka: 40 km
Náročnost: střední
Vhodné kolo: trekové či horské

Severní Rokycansko je charakteristické těžbou černého uhlí, nalezišti břidlic a barviv, významnými geologickými a paleobotanickými lokalitami, panstvím rodu Šternberků, který vlastnil i zbirožský zámek. Zbirožsko je zas proslavené podnikatelem Strousbergem, později rodem Mansfeldů a jejich lesním a vodním hospodářstvím, parťazánským odbojem za druhé světové války a v neposlední řadě slavnostmi české muziky Vačkářův Zbiroh, které se letos pořádají již po dvacáté. To vše (a ještě něco navíc) můžete poznat na vlastní oči, pokud přijmete naše pozvání a vydáte se na náš čtyřicetkilometrový výlet.

Chrást a okolí

Jako výchozí bod výletu jsme zvolili železniční zastávku v Chrástu. V případě, že nespěcháte a chcete si nejprve protáhnout ztuhlé svaly z vlaku, můžete se od nádraží vydat do obce Dýšina a zde si před základní školou prohlédnout sochu generála George Pattona v nadživotní velikosti. Právě tady se totiž v roce 1945 nacházelo velitelství 22. sboru Pattonovy 3. americké armády. Ke druhé světové válce se vrátíme později.

Přívoz v Darově i v Nadrybech často využívají cyklisté.

Foto: Radka Žáková

Čertova skála.

Foto: Jan Engler

Demarkační čára v obci Kříše.

Foto: Pavel Šimek

Část tohoto výletu vede mimo asfaltové komunikace.

Foto: Radka Žáková

můžeme dostat jak po mostě vpravo (pozor, projíždíte staveniště) tak se i s kolem přebrodit. Na pravém břehu nás přivítá překrásná rekonstruovaná dřevěná zvonička pocházející z roku 1872. Po třetí a již naposledy přejedeme most nad Klabavou. Za ním zabočíme vlevo k místnímu koupališti. Před vstupem do areálu končí asfaltová cesta a naše trasa dále kopíruje trasu naučné stezky Kokotské rybníky. Za zatáčkou se cesta rozdělí a my pokračujeme vlevo. Před námi se les rozevře a trasa pokračuje vzhůru loukou. V nejvyšším bodě stoupání se u informační tabule napojíme na polní cestu, která násavede na silnici a tou pokračujeme rovně do obce Bušovice – zde přejedeme hlavní silnici, mineme rybníček a zámček. Zámček pochází ze začátku 18. století a podle plánu slavného architekta Jakuba Augustona jej nechali postavit Vidršpergárové. Po revoluci sloužil jako depozitář Státní vědecké knihovny Plzeň.

Berounka a Břasy

Po 200 metrech se před námi otevře nádherná vyhlídka, na jihozápadě se tyčí budova základní školy v Chrástu. Můžeme si tak porovnat, kolik metrů jsme nastoupali. Z vyhlídky pozvolna sjíždíme k řece Berounce. V obci Sedlecko se pozorně rozhlédnete, přejedte železniční koleje a pokračujte do dolní části obce. Po přibližně 200 metrech zabočíme vpravo a následujeme červenou turistickou značku, která nás zavede do údolí řeky Berounky. Valentovský mlýn na levém břehu Berounky je vyhledáván zejména vodáky, zatímco 300 metrů vzdálený přívoz Nadryby automobilisty a kolaři. Pokud se chcete podívat na druhou stranu řeky a máte u sebe drobné, stačí

použít dle návodu traverzu nebo další z možností. U přívozu opět začíná asfaltová cesta, která pozvolna údolí opouští. Po 2 kilometrech a 120 nastoupaných metrech nás přivítá obec Kříše. Tou po 2. světové válce probíhala demarkační čára, oddávající americkou a sovětskou zónu vlivu. Letos se zde 3. května zastavil i americký válečný veterán pan Earl Ingram, který zde v inkriminované době sloužil.

Po dalších 600 metrech přijíždíme ke křižovatce, kde pokračujeme rovně. (Při odbočení vpravo bychom se dostali k výchozu černouhelné sloje bráské pánve, přírodní památce Bašta). Na další křižovatce v obci Břasy odbočíme ve směru na Radnice. Před rybníčkem se pak dáme doprava a pokračujeme po zpevněné cestě. Pozor, přejíždíme nechráněný železniční přejezd!!! Po levé straně za sebou zanecháváme jablčné sady a najíždíme na hlavní silnici, pokračujeme stále rovně do obce Přivětice. Do roku 2006 se obec pyšnila 400 let starým Krausovým dubem, který stál poblíž kostela sv. Martina. Dub bohužel padnul při silném větru. Na návsi vedle restaurace se napojíme na červenou turistickou značku, která nás zavede na okraj Přírodního parku Radeč. Projedeme mezi rybníčky Jordánek a Škaredá a dostaneme se opět na hlavní asfaltovou silnici. Na kopci vlevo se nachází světově unikátní paleontologická lokalita Lom Ovcín. V lokalitě se nacházejí karbonické fosilie flóry na místě, kde tyto rostliny skutečně v historii rostly v tropickém pralese před 310 miliony let. Výzkumy dále naznačují, že se v oblasti v té době nacházela bažinatá niva bohatá na rašelinu s proudící řekou.

Podrobné vedení linie trasy v mapě najdete na: <http://www.cykloserver.cz/f/4166119237/>

Užitečné rady:

Občerstvení na trase: Chrást, Kříše, Břasy, Zbiroh, Kařez

Koupaliště: Dýšina, Nová Huť, Zbiroh

Cykloservisy: Chrást, Stupno, Zbiroh

Odkazy:

<http://www.zbiroh.com/cz/>

<http://www.zbiroh.cz/>

<http://www.vackaruvzbiroh.cz/>

<http://www.hzscr.cz/clanek/historicka-expozice-ve-zbirohu-uvod.aspx>

Upozornění pro přepravu vlakem:

Pozor, v některých mapách i na internetu je mylně uváděna železniční zastávka Zbiroh, která byla v loňském roce zrušena!!! Nejbližší zastávkou a koncem výletu je zastávka za obcí Kařez. (cca 1 km vzdálená) K té se od budovy bývalého nádraží ve Zbiroze dostanete pohodlně po žluté turistické značce.

Zbirožsko

Na kopci se dáme vpravo po silnici. Vlevo na protějším svahu lze vidět krásné upravený radnický lesopark Kalvárie s kostelem Navštívení Panny Marie, severovýchodně pak můžeme pouze vytušit radnický židovský hřbitov. Projedeme obcí Skomelno, která je známá výrobou výtečných koláčů, a pokračujeme na východ ve směru na Zbiroh. Mineme odbočku na Vejvanov, za ní přijde nejprve levotočivá pak pravotočivá zatáčka. Ve druhé zatáčce odbočíme vlevo a sjedeme z hlavní cesty. Pokračujeme stále rovně. Po přibližně 5 kilometrech les pomalu ustupuje a my přijíždíme na křižovatku, kde se dáme vlevo. Sledujeme červenou turistickou značku. Po 500 metrech nás přivítá obec Chotětín. Poblíž obce se nacházejí zbytky tvrzíště Rovný, vybudovaného na obdélníkovém půdorysu. Od Chotětína se můžeme bezpečně nechat vést červenou turistickou značkou do lesa. V případě, že by bylo vlhko, za Chotětínem nepojedeme do lesa po červené turistické značce, ale pojedeme rovně při kraji lesa.

Zde doporučujeme z kola sesednout a vést ho. Asi po kilometru a 110 nastoupených metrech dosáhneme nejvyšší bod dnešního výletu, Čertovu skálu, jejíž vrcholová část je tvořena buližníky. Z vrcholové části je krásný výhled do kraje, především na jihozápad a jihovýchod.

Od Čertovy skály je opět vhodné kola vést a nasednout nejdříve po 50 metrech. Po sjezdu dlouhém kilometr přijíždíme do Zbiroha. Na první křižovatce pokračujeme rovně, po levé straně mijíme hasičské centrum s unikátní expozicí otevřenou veřejnosti zdarma. Před námi se nachází horní zámecká brána (většinou bývá otevřena) a my vjíždíme do zámeckého areálu. Zámek je jako sídlo Sulislaviců připomínáno r. 1230, po 50 letech bylo Drslavici přestavěno na gotický hrad s opevněním a 20 metrů vysokou věží. Za Lobkowiczů v 16. stol. byl hrad upraven na renesanční zámek, nynější novorenesanční podobu mu dal v letech 1869-1870 pruský podnikatel Bethel Henry Stroussberg, který měl v úmyslu ze Zbirožska vybudovat průmyslové centrum,

Skupina pomníků v Chrástu.

Foto: Jan Engler

zvané český Manchester. Po bankrotu r. 1875 byly zámek i ostatní objekty vyrabovány věřiteli, dalšími majiteli do 2. světové války se stali Colloredo-Mansfeldové. V letech 1912-1928 zde vytvořil Alfons Mucha cyklus obřích pláten Slovanská epopej. Po prohlídce zámku se vydáme směrem do středu města, kde můžeme navštívit místní informační centrum nebo Muzeum J.V. Sládka.

Příjezd k nádraží Kařez

Po procházce městem a občerstvení se vydáme na cestu k železniční zastávce Kařez. Budeme se držet nejprve modré turistické značky, která protíná náměstí a odbočuje vpravo za místní samoobsluhou na kraji Zbiroha. Cestou podél Zbirožského potoka, Čápského a Dvorského rybníka se po 5 kilometrech dostaneme k budově bývalého železničního nádraží, odtud pokračujeme po žluté turistické značce do cílové železniční stanice Kařez.

Příští pátek: Za zajímavými stromy Konstantinolázeňska

Trasu připravili bikeři **Jan Engler** z Rokycan a **Pavel Šimek** z Mirošova, kteří mají na svých kolech pěkně projety podbrdský kraj hlavně po cestách a cestíčkách.

Seriál cyklovýletů po Plzeňském a Karlovarském kraji vzniká ve spolupráci s regionálním informačním portálem pro cyklisty plzenskonakole.cz

plzenskonakole.cz